

Lille Strandgård

Lille Strandgård, matr. Nr. 39N Egense By, Rantzausmindevej 123.

I 1920'erne og 30'erne blev flere jordstykker ned til vandet solgt til velhavende forretningsfolk, læger, entreprenører og andre. Den odenseanske tekstilfabrikant Juul Johansen havde erhvervet halvdelen af matriklen 39a, Egense By. Det var det husmandssted, der lå på hjørnet af Rantzausmindevej og Herman Nielsensvej, nu nedrevet. Der var jord på begge sider af vejen, og det var den del på sydsiden af vejen, ned til vandet, som Juul Johansen havde købt.

Juul Johansen var fra Bogense, men boede i Odense. Han var uddannet i forretning. I 1921 blev han selvstændig sammen med sin kone. I deres hjem i Nørregade havde de startet en produktion af "Politiseler". En beklædningsdel, som politiet brugte under uniformen. Det var hustruen, der syede selerne. Det blev hurtigt en blomstrende forretning. I 1928 købte han regnfrakkefabrikken Norden, der også udviklede sig under hans ledelse. Og i 1938 købte han Svendborg Tekstilfabrik. Det var en eksisterende fabrik, der dog ikke var i så god gænge. Men under Juul Johansen kom der gang i fabrikken, der blev udvidet flere gange, både arealmæssigt, men også med ændringer i de ting, der blev produceret. Omkring 400 ansatte var der på et tidspunkt.

Lille Strandgård i 1958.

Han fik opført et sommerhus på sin grund. Det var ikke et helt almindeligt sommerhus. En arkitekt fra Odense tegnede huset. Husets ydre var stort set, som vi ser det i dag. I 1998 er det bebyggede areal angivet til 176 m², kælderen er 44 m² og udnyttet tagetage 45 m². I alt 8 værelser og 3 toiletter. Desuden var der en sidebygning, der indeholdt 2 værelser til tjenestefolk.

Der blev brugt de bedste materialer. Gulvet var parket af moseeg. En skabsvæg havde teaktræs låger, med indlagte aluminiumslist. Trappen op til førstesalen var massiv mahogny. I værelserne var der installeret et ringesystem, så tjenestefolk kunne tilkaldes. Ved spisebordet kunne man træde på en ringeknap i gulvet.

Huset var omgivet af en park, og en allé førte fra vejen ned til huset.

Juul Johansen og familien boede på Langelinje 159 i Odense. I en ejendom kaldet Bognæsgård, der skulle minde ham om, at han var opvokset i Bogense. Lille Strandgård blev brugt som sommerbolig, hvor de opholdt sig nogle måneder hver sommer. Når de kom, var der kokkepige og 2 stuepiger med. De havde en søn, Carl Juul Johansen, der var født i 1922.

Først i 40erne købte Juul Johansen flere ejendomme i Rantzausminde. Han købte matr. 39b og c Egense By, Rantzausmindevej 176. Det lyserøde hus på hjørnet af Rantzausmindevej og Herman Nielsensvej. Fra gammel tid kaldet Aldersro.

I 1946 købte han matr. 40 af Hvidkilde. Det er den grund, der i dag er plæne ovenfor lystbådehavnen. Juul Johansen købte grunden af Hvidkilde for 26.000 kr. På grunden var et gammelt hus, også kaldet Stenkilde, der havde været fæstegård under Hvidkilde. Det lå oppe i hjørnet af grunden ud mod vejen. Det var en stor grund, hvor der bl.a. var frugtplantage, og der blev dyrket grøntsager, også på området på den anden side af vejen, det, der i dag er Martinsvej. Han ansatte et ægtepar til at passe plantage og jorden, og de boede så i ejendommen. Først var det gartner Jørgensen, og senere Carl og Bitten Hansen. Carl var ansat på tekstilfabrikken.

Efter Juul Johansens død, blev grunden i 1966 solgt til Egense sogneråd. – I 1968 blev der lavet vej ned til vandet, og anlagt begyndelsen til en havn. – Huset, der lå på grunden, var lejet ud. I begyndelsen af 70erne stod det tomt, og der gik rygter om, at der ville komme en gruppe besættere og indtage huset. Det fik Svendborg kommune, som det jo var blevet til i 1970, til at reagere hurtigt. De rev simpelthen huset ned. Vi har desværre ikke kunnet få historien verificeret, men det er ganske vist.

Også Rantzausmindevej 176, der dengang blev kaldt Aldersro, blev brugt til tjenestebolig. Her boede familien Westergård i 50erne. Han var chauffør for Juul Johansen. De boede i underetagen, mens overetagen var indrettet til 3 gæsteværelser. Alle indrettet i smukt afstemte farver og materialer.

Aldersro bagerst. Til højre det hus, hvor der blev indrettet kommunekontor i enden ind mod byen, og forrest det hus der blev revet ned.

Da fru Juul Johansen døde midt i 50'erne, flyttede han permanent til Rantzausminde, hvor han boede til sin død i 1962.

Huset på det andet hjørne, det, der nu er revet ned og erstattet med 3 rækkehuse. Det var jo halvdelen af den grund, som Juul Johansen begyndte med at købe. Men han købte aldrig huset og den resterende jord. Der boede et ægtepar, Johannes og Anna Margrethe Jørgensen. De drev maskinstation, og dyrkede plantagen og havde et stort hønseri.

I Den ene ende af huset, ind mod byen, blev der bygget et lille anneks, der var kommunekontor, og det var faktisk tinglyst, at det skulle være til kommunekontor. Det blev brugt af kommunekassereren indtil kommunesammenlægningen i 1970.

I 1977 blev huset købt af oberst Harder og hans hustru, og de boede der til de begge døde for nogle år siden.

Sypigernes Hus. Rantzausmindevej 182

Der har været lidt tvivl om, hvilket hus der egentlig var sypigernes hus. Men nu prøver vi at få det redt ud.

Matr. 40, som jo lå på grunden ovenfor lystbådehavnen, var et fæstehus under Hvidkilde. I det boede i 1925 husmand Rasmus Mortensen, hans kone og 3 børn. Sønnen var Morten, og han blev bådfører. De to døtre, Maren og Ane blev begge sypiger.

På et tidspunkt var familien Mortensen flyttet over på den anden side af vejen, og efter at forældrene var døde, midt i 40'erne, overtog Morten Mortensen huset Rantzausmindevej 182. Huset er opført i 1807 og er et af de huse, der er udflyttet fra Egense. Han boede der sammen med sine to søstre, og fra da af kom huset i folkemunde til at hedde "Sypigernes hus". Den ældste, Maren boede der til omkring 70'erne. – Flere piger fra området har fortalt på facebook, at de fik syet deres kjoler hos Maren sypige.

Kilder:

Skødeprotokoller,

Svendborghistorie.dk

Samtale med tidligere ejer, og beboer i tjenesteboligerne.

Juul Johansens køb af jorden til matr. 39n kan ikke ses i tingbogen. Tidligere ejer har bekræftet, at huset er opført i 1930, og at der fandtes originale arkitekttegninger.

I protokol med ejendomsvurderinger i 1936, som arkivet er i besiddelse af, er Lille Strandgård med.

Skrevet af Laila Neumann, Egense-Rantzausminde Lokalhistorie